

Fremsat den 4. oktober 2017 af energi-, forsynings-, og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kontinentalsoklen

(Tilladelse til visse rørledningsanlæg på søterritoriet)

§ 1

I lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005, som ændret ved § 2 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, § 3 i lov nr. 1400 af 27. december 2008 og § 6 i lov nr. 427 af 18. maj. 2016, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet.**«

2. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium kræver tilladelse meddelt af energi-, forsynings- og klimaministeren, inden nedlæggelse påbegyndes.

Stk. 2. Tilladelse omfattet af stk. 1 kan kun meddeles, hvis det er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Energi-, forsynings- og klimaministeren indhenter en indstilling herom fra udenrigsministeren. Indstillingen, der ikke er en afgørelse, skal lægges til grund ved energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse af sagen. Under sagens behandling kan energi-, forsynings- og klimaministeren indhente en ny indstilling.

Stk. 3. § 4, stk. 2, og § 4 a gælder også for tilladelser efter stk. 1.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter nærmere regler om den administrative behandling af ansøgninger om tilladelser omfattet af stk. 1.«

3. I § 4 c, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«, og »§§ 4 og 4 a« ændres til: »§§ 3 a-4 a«.

4. I § 4 c indsættes som

»*Stk. 2.* Ejere af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter som nævnt i § 3 a, stk. 1, skal meddele energi-, forsynings- og klimaministeren væsentlige ændringer i de

oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren. Meddelelsen skal gives uden ugrundet ophold og senest 7 arbejdsdage efter ejeren er blevet bekendt med ændringerne.«

5. I § 4 d, stk. 1, ændres »§§ 4 og 4 a« til: »§§ 3 a-4 a«.

6. I § 4 d, stk. 2 og 3, ændres »§§ 4-4 c« til: »§§ 3 a-4 c«.

7. I § 4 e, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

8. I § 4 f, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

9. I § 5, stk. 2, nr. 1, ændres »§ 6, eller« til: »§ 6,«.

10. I § 5, stk. 2, nr. 2, ændres »§ 4 b.« til: »§ 4 b, eller«.

11. I § 5, stk. 2, indsættes som nr. 3:

»3) undlader at meddele væsentlige ændringer efter § 4 c, stk. 2.«

12. § 6 a, stk. 1, affattes således:

»Enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen kan klage til Energiklagenævnet over afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven.«

13. I § 6 a, stk. 7, indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Energiklagenævnet kan ikke prøve indstillinger omfattet af § 3 a, stk. 2. Afslag truffet i henhold til § 3 a, stk. 1, som meddeles på baggrund af en indstilling efter § 3 a, stk. 2, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

14. Efter § 6 b indsættes:

»§ 6 c. Afslag efter § 3 a, stk. 1, som meddeles på baggrund af en indstilling efter § 3 a, stk. 2, kan indbringes for

domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Stk. 2. Søgsmål til prøvelse af afslag efter stk. 1 skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.«

§ 2

Stk. 1 Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2 Loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger om tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg, der før lovens ikrafttræden er modtaget, men endnu ikke færdigbehandlet.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslagets formål er at give en klar hjemmel til, at der skal inddrages udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i afgørelsen af, hvorvidt energi-, forsynings- og klimaministerne kan give tilladelse til at nedlægge elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium.

Forslaget er begrundet i et ønske om at tilvejebringe et retsgrundlag til beskyttelse af rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser på søterritoriet i forbindelse med nedlæggelse af elkabler og rørledninger på søterritoriet. Der er ikke en hjemmel hertil i det gældende retsgrundlag, idet elkabler og rørledninger på søterritoriet i det væsentlige reguleres i en række bekendtgørelser, navnlig bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der for søterritoriets vedkommende er udstedt med hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. Disse bekendtgørelser indeholder ikke et grundlag for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, men alene sædvanlige miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn. På den baggrund foreslås det at skabe klar lovhjemmel til at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i afgørelsen af, hvorvidt energi-, forsynings- og klimaministerne kan give tilladelse til at nedlægge elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium.

Med forslaget udvides kontinentalsokkelovens anvendelsesområde til også at omfatte søterritoriet, men kun for så vidt angår nedlæggelse af visse rørledningsanlæg, det vil sige elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter. Ændringerne gælder for den samme type rørledningsanlæg som på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, dvs. transitelkabler og transitrørledninger samt rørledninger med udenlandsk producerede kulbrinter, der transporteres til Danmark.

Ændringen giver ikke mulighed for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, idet dette ville være i strid med Danmarks forpligtelser efter FN's Havretskonvention af 1982.

Søterritoriet skal i overensstemmelse med de folkeretlige regler forstås som det indre og ydre territorialfarvand. Det indre territorialfarvand udgøres af farvandene på den landvendte side af basislinjen, herunder fjorde, bugter og havne. Det ydre territorialfarvand er det bælte af havet, der strækker sig langs kysten fra basislinjen til en afstand af højst 12 sømil herfra. Der henvises i øvrigt til lov nr. 200 af 7. april 1999 om afgrænsning af søterritoriet.

Det foreslås, at den administrative behandling af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet kommer til at ske i to trin. På første trin udarbejder udenrigsministeren en indstilling til energi-, forsynings- og klimaministerne, der inddrager udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn. Denne indstilling er ikke en afgørelse. Såfremt indstillingen er positiv, skal der på andet trin foretages en sædvanlig miljø- og sikkerhedsmæssig vurdering af den pågældende ansøgning. Såfremt indstillingen er negativ, meddeler energi-, forsynings- og klimaministerne afslag allerede af denne grund.

Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling foreslås gennemført ved, at energi-, forsynings- og klimaministerne indhenter en indstilling herom fra udenrigsministeren. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med bl.a. justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministerne. Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling er udtryk for et frit politisk skøn, hvor der kan indgå en lang række forskelligartede hensyn, herunder eksempelvis hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn.

Der foreslås endvidere indført en begrænsning i rekursadgangen for så vidt angår afslag på ansøgninger om at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet begrundet i udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, idet sådanne afgørelser, der er truffet af en minister på baggrund af et frit politisk skøn over Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, ikke er egnede til at blive efterprøvet ved Energiklagenævnet. Sådanne afgørelser kan derfor ikke påklages administrativt. Derimod kan afgørelser truffet efter f. eks. § 4 a, indbringes for Energiklagenævnet efter reglerne i § 6 a.

Forslaget indeholder desuden en række ændringer, der har til formål at ligestille behandlingen af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet og på søterritoriet. Nogle af disse ændringer viderefører gældende ret, i det omfang forholdet allerede er reguleret i bekendtgørelser udstedt med hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. De foreslåede ændringer af loven fastslår, at ansøgere efter pålæg skal meddele ministeren de oplysninger, der er nødvendige for at kunne behandle ansøgningen, at ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet er erstatningsansvarlige for hændelige skader, anlægget forvolder, og at energi-, forsynings- og klimaministerne kan udstede regler om opkrævning af betaling for behandling af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet.

Med forslaget foreslås der indført en pligt for ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet til at give ministeren meddelelse, såfremt der sker væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren. Meddelelse skal afgives uden ugrundet ophold og senest inden 7 arbejdsdage efter, at ejeren er blevet bekendt med ændringen. Det er forbundet med bødeansvar ikke at overholde oplysningspligten.

Det foreslås, at sager, hvor der er meddelt afslag med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at det er energi-, forsynings- og klimaministeren, der træffer afgørelsen efter § 3 a, stk. 1. Det foreslås, at der fastsættes en søgsmålsfrist på 6 måneder. Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling beror på et frit politisk skøn, og udenrigsministerens indstilling herom er ikke en afgørelse, og grundlaget for skønnet vil ikke fremgå af indstillingen. Der henvises til punkt 2.2 i de almindelige bemærkninger.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1 Gældende ret

Lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005 om kontinentalsoklen med senere ændringer regulerer adgangen til at nedlægge elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde.

Kontinentalsokkelovens § 4 bestemmer, at nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde kræver tilladelse meddelt af transport- og energiministeren (nu energi-, forsynings- og klimaministeren), inden nedlæggelsen påbegyndes. Loven omfatter alle transitkabler og transitrørledninger til transport af kulbrinter hen over den danske kontinentalsokkel fra en fremmed stat til en anden fremmed stat samt rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter til Danmark.

For så vidt angår elkabler finder kontinentalsokkeloven kun anvendelse, når elkablet ikke ilandføres i Danmark med henblik på tilslutning til det danske elforsyningsnet. I praksis vil der typisk være tale om elkabler, som føres i transit over dansk søterritorium fra et naboland til et andet naboland. Elkabler, som ilandføres i Danmark skal have tilladelse efter § 4 a i lov om Energinet.dk, hvis de anlægges af Energinet.dk, og efter § 22 a i lov om elforsyning, hvis de anlægges af andre virksomheder end Energinet.dk.

Kontinentalsokkeloven finder ikke anvendelse på rørledninger til transport af dansk producerede kulbrinter, idet denne virksomhed er reguleret i undergrundsloven, rørledningsloven og naturgasforsyningsloven.

Betingelserne for tilladelse til at nedlægge elkabler og rørledninger findes i kontinentalsokkelovens § 4 a. Bestemmelsen blev indsat med lov nr. 548 af 6. juni 2007 med henblik på at gennemføre EU-direktiver om naturbeskyttelse på havet m.v. i dansk ret. Kontinentalsokkelovens § 4, stk. 2, fastslår, at der kan fastsættes vilkår for tilladelser til nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen.

Kontinentalsokkeloven regulerer ikke nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet. Der findes regler i en række bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore, og bekendtgørelse nr. 1032 af 23. august 2007 om refusion af udgifter ved myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med kulbrinteaktiviteter m.v. Bekendtgørelserne er for så vidt angår kontinentalsokkelområdet udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og for så vidt angår søterritoriet statens højhedsret over søterritoriet. Disse bekendtgørelser indeholder ikke grundlag for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn.

2.2 Ministeriets overvejelser

Det er vurderingen, at der efter gældende ret ikke er et klart grundlag til beskyttelse af rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser i forbindelse med nedlæggelse af rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på dansk søterritorium.

Regeringen ønsker at tilvejebringe en sådan klar hjemmel. Det er vurderingen, at en hjemmel mest hensigtsmæssigt kan tilvejebringes ved at foretage en ændring i kontinentalsokkeloven, der udvider lovens anvendelsesområde til søterritoriet for så vidt angår rørledningsanlæg. Det skyldes, at rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen allerede i dag i vidt omfang reguleres på samme måde.

Det er vurderingen, at afgørelse vedrørende ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet er af en sådan karakter, at de mest hensigtsmæssigt træffes på ministerniveau. Det er derfor ikke hensigten, at kompetencen – ligesom efter de gældende regler, jf. bekendtgørelse nr. 436 af 11. maj 2012 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser – skal delegeres til Energistyrelsen. Afgørelsen skal ikke kunne indbringes for Energiklagenævnet, fordi det er fundet uhensigtsmæssigt, at en anden administrativ myndighed skal tage stilling til en afgørelse truffet af en minister på baggrund af en indstilling baseret på et frit politisk skøn over Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Det er endvidere fundet hensigtsmæssigt at ændre den eksisterende klageordning således, at den omfatter alle afgørelser, der træffes i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven. Hidtil har andre forhold end miljømæssige forhold efter ulovbestemte regler om rekurs kunnet påklages til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt at samle klagebehandlingen i Energifklagenævnet.

Det er opfattelsen, at den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling mest hensigtsmæssigt udarbejdes af udenrigsministeren. I forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen involverer udenrigsministeren i relevant omfang andre ministerier, navnlig justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at der udarbejdes én samlet indstilling. Det er vurderingen, at det giver bedst mening, at udenrigsministeren står for at koordinere de forskellige ministres bidrag og afgive den endelige indstilling til energi-, forsynings- og klimaministeren. I forbindelse med større sager af udenrigspolitisk relevans vil indstillingen typisk forinden være forelagt Udenrigspolitisk Nævn i relevant omfang, jf. grundlovens § 19, stk. 2.

Det foreslås, at indstillingen vil kunne være enten positiv eller negativ (intet midt imellem), dvs. at den enten indeholder en indstilling om, at tilladelse er forenelig med Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser (positiv indstilling), eller at tilladelse ikke er forenelig med Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser (negativ indstilling). Indstillingen vil ikke indeholde en begrundelse. Indstillingen vil skulle lægges til grund af energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren vil ikke skulle iagttage forvaltningslovens regler om bl.a. partsaktindsigt, partshøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen, idet indstillingen ikke er en afgørelse. Hvis indstillingen er positiv, har energi-, forsynings- og klimaministeren mulighed for under den videre behandling af ansøgningen at indhente en ny indstilling. Dette skal sikre, at tilladelsen meddeles på et aktuelt oplysningsgrundlag. Rette sagsøgte er i sager, hvor der er meddelt afslag med henvisning til Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, energi-, forsynings- og klimaministeren, da energi-, forsynings- og klimaministeren har afgørelseskompetencen i disse sager. Det foreslås fastslået direkte i loven, at sådanne sager kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den på gældende.

Samtidig har det været væsentligt, at der skabes størst mulig fleksibilitet med hensyn til selve den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. Der er tale om et frit politisk skøn, hvor der kan inddrages en lang række forskelligartede hensyn, herunder bl.a. hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter

og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. Se nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 2. Det foreslås, at udenrigsministeren koordinerer udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. I relevant omfang kan andre myndigheder inddrages.

Det har været overvejet, hvilke oplysninger fra ansøgeren der er nødvendige for at kunne udarbejde den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. Det er imidlertid vanskeligt på forhånd at sige. Derfor er der behov for at indsatte en hjemmel til at anmode ansøgere om en bred vifte af oplysninger. Af hensyn til Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser på længere sigt er det endvidere fundet formålstjenligt at pålægge ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt med hensyn til væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren.

Endelig er det blevet overvejet, om der er behov for at afskære adgangen til aktindsigt og regulere ansøgernes partsrettigheder efter forvaltningsloven. Det er vurderet, at dette ikke er nødvendigt, eftersom de gældende regler – således som modellen foreslås opbygget – vil yde tilstrækkelig beskyttelse af de fortrolige oplysninger m.v., der indgår i den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling.

2.3 Den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a skaber et retsgrundlag for inddragelse af udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i forbindelse med meddelelse af tilladelse til nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på det danske søterritorium.

Danmarks folkeretlige forpligtelser forhindrer, at hensynene inddrages i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, og den foreslåede ændring er derfor begrænset til søterritoriet.

Den foreslåede ordning i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet er udformet således, at den består af to trin. På første trin indstilles det efter § 3 a, stk. 2, om en tilladelse er forenelig med Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Hvis dette munder ud i en positiv indstilling, foretages der på andet trin efter § 3 a, stk. 3, en »sædvanlig« miljø- og sikkerhedsmæssig m.v. vurdering, der svarer til den eksisterende ordning. Hvis indstillingen på første trin er negativ, følger det af bestemmelsen, at der allerede af denne grund meddeles afslag. Det er i alle tilfælde energi-, forsynings- og klimaministeren, der træffer afgørelse efter § 3 a, stk. 1. Formålet med ændringen er således kun i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet at tilføje et ekstra trin. Ved »rørledningsanlæg« forstås i forslaget både elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter. I øvrigt æn-

dres der ikke ved den vurdering, der skal foretages af de af loven omfattede elkabler og rørledninger. Der indsættes i § 3 a, stk. 4, en bemyndigelse til energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte nærmere regler om den administrative behandling af ansøgninger. Se nærmere om modellen i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2.

I forhold til det nye trin vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, er det hensigten, at indstillingen er udtryk for et frit politisk skøn. I skønnet kan inddrages en lang række hensyn, herunder bl.a. hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. Se nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Første trin munder ud i en indstilling om, hvorvidt rørledningsanlæggets placering på dansk søterritorium er forenelig med udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, som udenrigsministeren sender til energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med bl.a. justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Resultatet af analysen er en indstilling, der er enten positiv eller negativ (»ja« eller »nej«). Denne skal lægges til grund for energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse.

Det foreslås, at udenrigsministerens indstilling beror på et frit politisk skøn, og at indstillingen ikke er en afgørelse. Udenrigsministeren skal derfor ikke iagttage forvaltningslovens regler om bl.a. parthøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer afgørelse og skal til gengæld iagttage disse regler i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på det danske søterritorium. Det forhold, at energi-, forsynings- og klimaministeren har afgørelseskompetencen, er også baggrunden for, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil være rette sagsøgte i sager om afslag begrundet i Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2. Det er udtrykkeligt reguleret i den foreslåede bestemmelse i § 6 c, at et eventuelt sagsanlæg i anledning af afslag med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2, skal rettes mod energi-, forsynings- og klimaministeren. Det er således på forhånd bestemt, at energi-, forsynings- og klimaministeren er rette sagsøgte i sådanne sager. Det foreslås, at et eventuelt søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Den originære kompetence til at tage stilling til ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet tilkommer efter § 3 a, stk. 1, energi-, forsynings- og klimaministe-

ren. Det er ikke hensigten, at denne kompetence skal delegeres til Energistyrelsen eller andre administrative myndigheder. Hvis ministeren træffer afgørelse om afslag efter § 3 a, stk. 1, med henvisning til indstillingen om rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2, er det ikke hensigtsmæssigt, at denne kan indbringes for Energiklagenævnet efter rekursordningen i lovens § 6 a.

Afgørelser vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen truffet efter loven og regler udstedt i medfør af loven kan indbringes for Energiklagenævnet efter § 6 a, stk. 1, 1. pkt.

Afgørelser truffet efter loven eller efter regler udstedt i medfør heraf kan således påklages både for så vidt angår rørledningsanlæg på kontinentalsoklen og søterritoriet til Energiklagenævnet.

I de tilfælde hvor der meddeles tilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 3 a, stk. 1, er det ikke hensigtsmæssigt, at spørgsmål vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, og som i den konkrete sag medfører en positiv indstilling, der er udtryk for et frit politisk skøn gøres til genstand for Energiklagenavnets prøvelse.

Det foreslås derfor at indsætte et nyt stk. 8 i § 6 a, hvorefter Energiklagenævnet ikke kan prøve indstillingen eller vurderinger, der ligger til grund for indstillingen, i forbindelse med behandlingen af en klage over en afgørelse, hvori der meddeles tilladelse. I de tilfælde hvor der meddeles afslag på ansøgning om tilladelse efter § 3 a, stk. 1, på grundlag af en negativ indstilling efter § 3 a, stk. 2, er det ligeledes ikke hensigtsmæssigt, at vurderinger vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, som er udtryk for et frit, politisk skøn gøres til genstand for Energiklagenavnets prøvelse. Det foreslås derfor at indsætte et nyt stk. 8 i § 6 a, hvorefter en afgørelse om afslag, som meddeles efter en vurdering efter § 3 a, stk. 2, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Indstillingen og den heri indeholdte vurdering er i sig selv ikke en afgørelse og kan derfor ikke selvstændigt påklages.

Den foreslåede § 3 a, stk. 1, omfatter de samme typer rørledningsanlæg som den gældende lovs § 4, stk. 1. § 3 a finder således anvendelse på transitrørledninger til transport af kulbrinter hen over det danske søterritorium fra en fremmed stat til en anden fremmed stat samt rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter til Danmark samt på elkabler, der ikke ilandføres i Danmark med henblik på tilslutning til det danske elforsyningsnet.

Der foreslås en række ændringer i lovens §§ 4 a og 4 c-4 f som konsekvens af den nye bestemmelse i § 3 a. Disse har overordnet til formål udtrykkeligt i loven at ligestille reguleringen af rørledningsanlæg på søterritoriet med reguleringen

af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Ændringerne sikrer navnlig, at der også kan foretages en miljømæssig vurdering af rørledningsanlæg på søterritoriet (§ 4 a), at der er hjemmel til, at ministeren kan pålægge ansøgere at meddele oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af indstillingen efter § 3 a, stk. 2 (§ 4 c, stk. 1), at ministeren kan fastsætte regler om vilkår, indhentelse af udtalelse fra miljøministeren og betaling for sagsbehandling (§ 4 d), at ministeren fører tilsyn med rørledningsanlæg på søterritoriet (§ 4 e), og at ejeren af rørledningsanlæg på søterritoriet er erstatningsansvarlig for hændelige skader (§ 4 f), som anlægget forvolder. For flere af disse områders vedkommende er det ikke udtryk for en ændring af gældende ret, idet reglerne allerede følger af bekendtgørelser på området, der for så vidt angår rørledningsanlæg på søterritoriet hidtil har haft hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. Der henvises til de specielle bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Energi-, forsynings- og klimaministeren forudsættes at udstede en bekendtgørelse, der bl.a. ophæver de bestemmelser i bekendtgørelserne, der foreslås reguleret af loven.

Der foreslås endvidere indsat en ny bestemmelse i § 4 c, stk. 2. Bestemmelsen pålægger ejerne af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt, hvis der sker væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren. Hvis oplysningspligten ikke overholdes, kan det efter den foreslåede § 5, stk. 2, nr. 3, straffes med bøde. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4 og nr. 11.

Den nugældende kontinentalsokkelov gælder for Grønland. Det foreslås imidlertid, at denne ændringslov ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Det skyldes for Grønlands vedkommende, at der ikke er behov for, at den foreslåede ordning aktuelt skal gælde for Grønland eller skal kunne sættes i kraft for Grønland ved kgl. anordning. Der redegøres nærmere herfor nedenfor.

Grønlands Selvstyre har tilkendegivet, at det er selvstyrets opfattelse, at de grønlandske myndigheder har overtaget den lovgivende og udøvende kompetence på sagsområderne vedrørende elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på søterritoriet. Selvstyret har desuden tilkendegivet, at det er opfattelsen, at kompetenceforholdet mellem selvstyret og staten vedrørende internationale forhold inden for et sagsområde afgøres af, om sagsområdet er overtaget. Det er således opfattelsen, at staten ikke har kompetence til at fastsætte en anordningshjemmel. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet er ikke enig i denne opfattelse.

Som anført under pkt. 1 og umiddelbart ovenfor skal der efter den foreslåede § 3 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, varetages udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske hensyn. Disse hensyn er anliggender, der henhører under rigsmyndighederne, og disse kan ikke overtages af de grønlandske myndigheder, jf. herved pkt. 6.2.3, 6.2.4 og 7 i Justitsministeriets

notat af 3. november 2004 om adgangen til at overføre yderligere beføjelser til de grønlandske myndigheder optrykt som bilag 2 til lovforslag nr. L 128 af 5. februar 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven), jf. Folketingstidende 2008-9, A, L 128 som fremsat, side 4091ff. Som anført under pkt. 4.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget til selvstyreloven om sagsområder, der efter regeringens opfattelse må forblive hos rigsmyndighederne, har Selvstyrekommissionen, hvis betænkning nr. 1497 fra 2008 indeholdt udkast til lov om Grønlands Selvstyre, lagt regeringens opfattelse af de statsretlige rammer til grund, dog med den forståelse, at ikke alle medlemmer af kommissionen nødvendigvis tilslutter sig regeringens opfattelse.

Grønlands Selvstyre kan efter fuldmagtsordningen i selvstyrelovens § 12 på rigets vegne forhandle og indgå folkeretlige aftaler, som alene vedrører Grønland og fuldt ud angår overtagne sagsområder. Som anført under pkt. 7.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget til selvstyreloven og pkt. 6.2.3 i Justitsministeriets ovennævnte notat, medfører fuldmagtsordningen ikke en egentlig overladelse af beføjelser til at handle i mellemfolkelige anliggender. Regeringen vil derfor fortsat have udenrigspolitisk kompetence også i de anliggender, der omfattes af en bemyndigelse til Naalakkersuisut. Hertil kommer, som anført ovenfor, at de udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske hensyn, som forslaget vedrører, er anliggender, som ikke kan overtages af de grønlandske myndigheder.

Det er endvidere Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opfattelse, at Grønland ikke har overtaget den lovgivende kompetence vedrørende tilladelser til elkabler og transitrørledninger på søterritoriet.

Ved lov nr. 317 af 3. juni 1998 om ændring af lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om kontinentalsoklen (Overførelse af råstofforvaltningen til Grønlands hjemmestyre) blev der gennemført en ændring af råstofordningen i Grønland, hvorved kompetencen vedrørende meddelelse af tilladelser og de forvaltningsmæssige opgaver efter råstofloven, som hidtil havde tilhørt miljø- og energiministeren og Råstofforvaltningen for Grønland, blev overført til hjemmestyret. De centrale elementer i råstofordningen forblev uændrede, herunder fælles beslutningskompetence for staten og hjemmestyret med gensidig vetoret med hensyn til væsentlige beslutninger på råstofområdet og et paritetisk sammensat dansk/grønlandsk Fællesråd vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, 5 og 8, jf. Folketingstidende 1997-98, A, L 19 som fremsat, side 578ff, at overtagelsen omfattede den administrative forvaltning af råstofområdet, men ikke den lovgivningsmæssige kompetence, der som hidtil blev bevaret hos Folketinget.

Samtidig med, at forvaltningen af råstofområdet overgik til Grønland, ændredes desuden med lovens § 3 bl.a. kontinentalsokkelovens § 6, 2. pkt., så det kom til at fremgå af bestemmelsen, at Grønlands landsstyre udøver de beføjelser, der er fastsat i bl.a. kontinentalsokkelovens § 4 om tilladelse til nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på den grønlandske del af kontinentalsoklen.

Grønland fik med § 2, jf. § 3, jf. liste II, nr. 26, i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre mulighed for at overtage råstofområdet. Grønland overtog den 1. januar 2010 råstofområdet, som nu er reguleret i Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven). Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, jf. Folketingstidende 1997-98, A, L 19 som fremsat, side 578ff, til råstoflovens § 73, stk. 1, at etablering af transitrørledninger til transport af kulbrinter og transitekabler på den grønlandske del af kontinentalsoklen kræver tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter kontinentalsokkelovens § 4, jf. § 6, 2. pkt. Råstoflovens § 98, stk. 3, ophævede samtidig for så vidt angår Grønland en række bestemmelser i kontinentalsokkeloven. Det fremgår af bemærkningerne til råstoflovens § 98, stk. 3, at Grønlands Selvstyre havde overtaget nogle af de sagsområder, der er omfattet af kontinentalsokkeloven, som hidtil havde været gældende for Grønland. Som konsekvens heraf ophævede lovforslaget kontinentalsokkelovens regler om disse områder, for så vidt angår Grønland. Kontinentalsokkelovens § 6 og § 4, stk. 1, som er hjemlen for selvstyrets meddelelse af tilladelser til nedlæggelse af elkabler og transitrørledninger, var ikke blandt de bestemmelser, som blev ophævet. Dette var i overensstemmelse med de danske myndigheders opfattelse, da lovgivningskompetencen på området forblev hos de danske myndigheder (den daværende transport- og klimaminister).

Det er på den baggrund Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opfattelse, at Grønland ikke har overtaget den lovgivende kompetence vedrørende tilladelser til elkabler og transitrørledninger på søterritoriet.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet finder imidlertid som nævnt ovenfor ikke, at der er behov for, at den foreslåede ordning aktuelt skal gælde for Grønland eller skal kunne sættes i kraft for Grønland. Territorialbestemmelsen indeholder på den baggrund ikke en anordningshjemmel, hvorefter loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland. Hvis der senere måtte vise sig behov for at sætte den foreslåede ordning i kraft for Grønland, vil det således kræve, at dette vedtages ved en ny lovgivningsproces herom under inddragelse af Grønlands Selvstyre, jf. herved § 17 i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser, men har begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., i og med at oplysningspligten udvides.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten og folkeretten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Ifølge artikel 79 i FN's Havretskonvention fra 1982, som Danmark ratificerede i 2004, er alle stater berettiget til at lægge undervandskabler og rørledninger på en stats kontinentalsokkel, dog med visse nærmere begrænsninger. Således kan kyststaten stille krav til undervandskablers og rørledningers placering for bl.a. at sikre muligheder for undersøgelse af kontinentalsoklen, udnyttelse af dens ressourcer eller forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening fra rørledninger, samt muligheden for at kunne vedligeholde eksisterende kabler og rørledninger.

De ovennævnte bestemmelser gælder for kabler og rørledninger, der passerer en kyststats kontinentalsokkel uden at berøre søterritoriet og uden at tjene til udforskningen af kontinentalsoklen eller udnyttelsen af dens ressourcer m.v.

I tilfælde, hvor et kabel eller en rørledning føres ind over søterritoriet og eventuelt videre ind til land, hvor kyststaten har suverænit i luftrum, undergrund og havbund, bibeholder kyststaten i medfør af konventionens artikel 79, stk. 4, sin højhedsret og herunder sin ret til at fastsætte regler for sådanne kabler eller rørledninger.

Forpligtelsen til at tillade andre stater at nedlægge kabler og rørledninger på kyststatens kontinentalsokkel gælder efter havretskonventionens artikel 79, stk. 4, ikke for kabler eller rørledninger, som fortsætter ind på kyststatens land- eller søterritorium. Der er efter konventionen således ikke folkeretligt noget til hinder for, at kyststaten for disse kablers og rørledningers vedkommende kan inddrage andre saglige

hensyn end de ovennævnte, herunder bredere udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

I forbindelse med lovforslaget er det desuden blevet undersøgt, om Danmarks forpligtelser i henhold til Traktaten af 17. december 1994 om Det Europæiske Energicharter (herafter energichartertraktaten) har betydning i forhold til de foreslåede ændringer.

Formålet med energichartertraktaten er at styrke regelgrundlaget på energiområdet og etablere bestemmelser om energihandel, transit, investorbekyttelse og konflikthåndtering i overensstemmelse med principperne i energicharteret.

I forhold til transit af energiprodukter, jf. traktatens artikel 7, har de kontraherende stater blandt andet forpligtet sig til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at fremme transit ud fra princippet om fri transit uafhængigt af eksempelvis energiproduktets oprindelse eller destination.

Det fremgår dog samtidig af en erklæring til artikel 7, at bestemmelserne heri er underlagt de folkeretlige regler om jurisdiktion i forhold til undersøiske kabler og rørledninger, samt at hensigten med artikel 7 ikke er at påvirke fortolkningen af eksisterende folkeretlige regler herom.

De kontraherende stater kan således fastsætte ikke-diskriminerende regler i overensstemmelse med energichartertraktaten, om, og under hvilke betingelser, transit skal tillades.

Lovforslaget vurderes på denne baggrund at være i overensstemmelse med energichartertraktaten og FN's havretskonvention.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 23. juni 2017 til den 11. august 2017 været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Ardent Oil (Denmark) S. A., Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Aalborg Portland A/S, Bayerngas Danmark ApS,

Bayerngas Petroleum Danmark AS, Chevron Denmark, Filial af Chevron Denmark Inc., CO-industri, Concito, Dana Petroleum Denmark B. V., Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Danske Rederier, Dansk Sportsdykker Forbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, DTU Aqua, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Danske Maritime, Danske Regioner, Danoil Exploration A/S, DEA Deutsche Erdoel AG, Debra – Energibranchen, De frie Energiselskaber, Dansk Industri, DONG E&P A/S, DONG Energy A/S, DONG Oil Pipe A/S, Dyas Denmark ApS, Edison International S. P. A., Energi- og Olieforum.dk, Energiklagenævnet, E. ON Danmark A/S, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Friluftsrådet, FSR danske revisorer, Gassco, Gaz-System S. A., Green Network, Greenpeace, Grønlands Selvstyre, Hansa Hydrocarbons Limited, Hess Denmark ApS, HOFOR A/S, Inforse, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), KL, Landsforeningen Levende Hav, Landbrug & Fødevarer, Mærsk Olie og Gas A/S, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nogat B. V., Noreco, Nordstream AG, Nordstream 2 AG, Offshore Center Danmark, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, Petrogas E&P UK Limited, Reel Energi Oplysning, Shell Olie og Gasudvinding Danmark B. V. Holland. Dansk Filial., Spyker Energy ApS, Statoil A/S, Swedegas, Verdens Skove, Wintershall Noordzee B. V., VNG Danmark ApS samt WWF.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Lovforslaget har begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet oplysningspligten udvides.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU-retslige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lovens nuværende titel er »lov om kontinentalsoklen«. Titlen foreslås ændret til »lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet«. Ændringen afspejler, at loven ikke længere kun omfatter kontinentalsoklens forhold, men også regulerer visse rørledningsanlæg på søterritoriet.

Søterritoriet skal i overensstemmelse med de folkeretlige regler forstås som det indre og ydre territorialfarvand. Det indre territorialfarvand udgøres af farvandene på den landvendte side af basislinjen, herunder fjorde, bugter og havne. Det ydre territorialfarvand er det bælte af havet, der strækker sig langs kysten fra basislinjen til en afstand af højst 12 sømil herfra. Der henvises i øvrigt til lov nr. 200 af 7. april 1999 om afgrænsning af søterritoriet.

Titlen er inspireret af bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der er udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og statens højhedsret over søterritoriet.

Med »rørledningsanlæg« menes både elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter.

Til nr. 2

Den gældende bestemmelse findes i lovens § 4, stk. 1, der alene vedrører rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

Den foreslåede § 3 a, stk. 1, fastslår, at elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter ikke må nedlægges på dansk søterritorium inden, der er meddelt tilladelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren.

Den foreslåede bestemmelse medfører i sig selv ikke ændringer af gældende ret, idet rørledningsanlæg hidtil ikke har måttet nedlægges uden tilladelse i medfør af statens høj-

hedsret og bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006. Den foreslåede bestemmelse har således til formål at skabe et sikkert lovgrundlag for denne tilladelsesordning. Afgørelseskompetencen for så vidt angår søterritoriet forudsættes ikke delegeret.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, 1. pkt., bestemmer, at der kun meddeles tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a, stk. 1, såfremt det er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at hvis det ikke er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser at give tilladelsen, så skal energi-, forsynings og klimaministeren meddele afslag. I så fald skal ministeren ikke gå videre med den miljøfaglige vurdering efter § 3 a, stk. 3.

Indstillingen, som vedrører rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, er udtryk for et frit politisk skøn. I skønnet kan inddrages en række forskelligartede hensyn, herunder eksempelvis hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. I de anførte overordnede hensyn kan indeholdes en lang række mere specifikke hensyn, herunder eksempelvis betydning for kritisk national infrastruktur, forsvarsinteresser, geopolitiske hensyn, generelle strategiske betragtninger og den pågældende aktørs forhold, herunder ejerskab og finansiering. Opregningen af hensyn her er ikke udtømmende.

Den foreslåede bestemmelse og de heri angivne hensyn kan udelukkende inddrages for så vidt angår rørledningsanlæg på søterritoriet, og den foreslåede ændring indebærer således ikke ændring ved ordningen for så vidt angår rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, jf. lovens § 4.

Ifølge den foreslåede § 3 a, stk. 2, 2. pkt., skal energi-, forsynings- og klimaministeren indhente en indstilling fra udenrigsministeren vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og for-

svarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren koordinerer arbejdet og afgiver den endelige indstilling.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, 2. pkt., indebærer tillige, at udenrigsministerens indstilling efter § 3 a, stk. 2, 1. pkt., ikke er en afgørelse. Udenrigsministeren skal derfor ikke iagttage forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer efter bestemmelsen afgørelse og skal i relevant omfang iagttage disse regler i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om nedlæggelse af elkabler og rørledninger m.v. til transport af kulbrinter på det danske søterritorium. Indstillingen kan heller ikke påklages til anden administrativ myndighed. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 6 c, stk. 1, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren er rette sagsøgte for søgsmål om afslag meddelt efter § 3 a, stk. 2.

Indstillingen, der modtages fra udenrigsministeren, skal efter den foreslåede § 3 a, stk. 2, 3. pkt., lægges til grund for energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse. Hvis indstillingen er negativ (»nej«), kan der efter § 3 a, stk. 2, 1. pkt., ikke meddeles tilladelse til nedlæggelse af det pågældende rørledningsanlæg på søterritoriet. I så fald må ansøgeren ikke nedlægge det pågældende rørledningsanlæg på søterritoriet og må efter omstændighederne nedlægge rørledningsanlægget uden om søterritoriet, forudsat at der kan meddeles tilladelse hertil efter reglerne herom. Hvis indstillingen er positiv (»ja«), skal der efter § 3 a, stk. 3, foretages vurdering af de miljømæssige konsekvenser m.v., jf. bemærkningerne til denne bestemmelse nedenfor. Kompetence til at træffe afgørelse er i alle tilfælde hos energi-, forsynings- og klimaministeren.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, 3. pkt. præciserer, at energi-, forsynings- og klimaministeren under sagens behandling kan indhente en ny indstilling. Bestemmelsen har betydning, hvis indstillingen fra udenrigsministeren er positiv, og der under energi-, forsynings- og klimaministerens miljø- og sikkerhedsmæssige vurdering opstår behov for at indhente en ny indstilling, eksempelvis som følge af ændrede forhold. Hvis indstillingen er negativ, meddeler ministeren afslag, jf. ovenfor. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 4 c, der pålægger ansøgere og ejere af rørledningsanlæg en oplysningspligt.

De centrale regler for nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet findes i lovens §§ 4, herunder § 4, stk. 2, om fastsættelse af vilkår, og 4 a (Natura 2000).

Den foreslåede § 3 a, stk. 3, 1. pkt., bestemmer, at lovens § 4, stk. 2 og § 4 a også gælder for tilladelser til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a, stk. 1.

Henvisningen i § 3 a, stk. 1, 1. pkt., indebærer endvidere, at tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 4 a, stk. 2, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, kun kan gives, såfremt projektet ikke skader et internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet eller væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det bydende nødvendigt at gennemføre projektet, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning. Det følger dog af § 4 a, stk. 3, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 1, at hvis der er tale om et internationalt naturbeskyttelsesområde med en prioriteret naturtype eller en prioriteret art, kan der kun gives tilladelse til et projekt på søterritoriet omfattet af § 4, stk. 2, nr. 2, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til menneskers sundhed, den offentlige sikkerhed eller opnåelse af væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller andre væsentlige samfundsinteresser gør gennemførelsen bydende nødvendig. I medfør af § 4 a, stk. 4, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, kan tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 4 a, stk. 3, nr. 2, først meddeles efter indhentet udtalelse fra Europa-Kommissionen. Endelig følger det af § 4 a, stk. 5, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, at når tilladelser meddeles efter § 4, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren passende nødvendige kompensationsforanstaltninger, herunder ved vilkår i forbindelse med tilladelsen. Udgifter til eventuelle kompensationsforanstaltninger dækkes af projektansøgeren. Ministeren underretter Europa-Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes. De nærmere regler findes i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore.

Det fremgår udtrykkeligt af den foreslåede § 3 a, stk. 3, 3. pkt., at lovens § 4, stk. 2 også gælder for tilladelser, der meddeles efter § 3 a, stk. 1. Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at der tilvejebringes en klar lovhjælp til, at der kan stilles de samme vilkår for rørledningsanlæg på søterritoriet som på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Reglerne herfor findes i dag i bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der er udstedt med hjemmel i lovens § 4, stk. 2 og § 5, stk. 3, og statens højhedsret over søterritoriet. Ifølge § 4, stk. 2, stilles vilkårene under hensyntagen til udforskning af soklen, udnyttelse af dens naturforekomster, forebyggelse og begrænsning af forurening fra rørledninger, muligheden for at kunne reparere eksisterende kabler og rørledninger samt for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i udpegede internationale naturbeskyttelsesområder og forstyrrelse af de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Den foreslåede § 3 a, stk. 4, indeholder en bemyndigelse til energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte nærmere regler om den administrative behandling af ansøgninger om nedlæggelse af elkabler og rørledninger omfattet af § 3 a, stk. 1. Bemyndigelsen forventes anvendt til at udstede en bekendtgørelse, der regulerer den praktiske fremgangsmåde for indlevering og behandling af ansøgninger om tilladelse til nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på søterritoriet, herunder med henblik på at inddele ansøgningsprocessen i flere trin. Bekendtgørelsen vil træde i kraft samtidig med loven.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter den gældende lovs § 4 c, 1. pkt., kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge ejere af anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af ansøgninger og vurderinger omfattet af §§ 4 og 4 a samt for tilsynet med anlægget. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge ejere af anlæg som nævnt i § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1, at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af ansøgninger og vurderinger omfattet af §§ 3 a-4 a samt for tilsynet med anlægget.

Ændringen indebærer, at § 4 c gælder både for ansøgninger vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinental-soklen uden for søterritoriet. Særligt i forhold til den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet kan det bl.a. være relevant at anmode ansøgeren om følgende oplysninger:

- Information og dokumentation for ansøgerens:
- Ejerskabsforhold (herunder juridiske personer, stemmerettigheder, repræsentation, kontrollerende forhold, aktieejerskab, ejere med særlige rettigheder, nationalitet etc.)
- Virksomhedsstruktur (herunder datter/moderselskaber, registrering, andre datterselskaber i eller med aktiviteter/aktiver i Danmark etc.)
- Finansiering af projektet (herunder långivere/-tagere, aktieandele, seneste årsrapporter etc.)
- Rådgivere (juridiske, PR, politiske, kommercielle etc.)
- Underleverandører og entreprenører i projektet og deres økonomiske interesser i projektet
- Detaljer angående projektets placering og aktiviteter i forhold til national infrastruktur og militære anlæg (herunder anvendte havneanløb, lejede områder, permanente eller midlertidige bygninger etc. i anlægsfasen).

- Eventuelt samarbejde med andre nationale eller udenlandske aktører (virksomheder, myndigheder, rådgivere etc.) i forbindelse med projektet og eventuelle eksisterende økonomiske eller anden type af relationer mellem ansøger og disse aktører
- Beskrivelse af projektets økonomiske rationale, herunder samspil med andre projekter i Danmark eller udlandet og en vurdering af projektets betydning for lokal og/eller national økonomi.
- En detaljeret beskrivelse af projektets planlagte forløb og aktiviteter i både planlægnings-, anlægs- og operationsfaserne.
- En detaljeret oversigt over søgsmål, konflikter eller juridiske stridigheder både nationalt og internationalt i forbindelse med projektet eller i forbindelse med ansøgninger om investering i andre lande, der falder under lovgivningskrav i relation til sikkerheds-, udenrigs-, eller forsvarspolitiske hensyn.
- Eventuel kontakt til andre danske myndigheder, virksomheder og/eller rådgivere om projektet og ansøgningen.

Listen er ikke udtømmende, idet det altid vil bero på en konkret vurdering, hvilke oplysninger der er nødvendige for at udarbejde den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling efter § 3 a, stk. 2. De oplysninger, som ansøgere meddeler efter den foreslåede ændring i § 4 c, 1. pkt., danner grundlag for den oplysningspligt, der foreslås indført i § 4 c, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til nr. 5.

Til nr. 4

Efter den gældende lovs § 4 c, 1. pkt., kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge en ejer af et rørledningsanlæg at meddele alle oplysninger, der bl.a. er nødvendige for tilsynet med anlægget. Se nærmere om bestemmelsen i bemærkningerne til nr. 4.

Efter den foreslåede nye bestemmelse i § 4 c, stk. 2, skal ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet uden ugrundet ophold og senest inden 7 arbejdsdage med virkning fra, at ejeren er blevet bekendt med ændringen, meddele energi-, forsynings- og klimaministeren væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren.

Bestemmelsen pålægger ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt. Bestemmelsen har til formål at sikre, at de danske myndigheder holdes opdaterede på ændrede forhold, der kan have betydning for den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling, der blev foretaget i forbindelse med meddelelse af tilladelse.

Til forskel fra den gældende ordning i § 4 c, 1. pkt., aktualiseres oplysningspligten i den foreslåede § 4 c, stk. 2, uafhængigt af ministerens pålæg. Endvidere har den nye bestemmelse til formål at skabe et grundlag for at kunne straf-

sanktionere ejere af rørledningsanlæg specifikt på søterritoriet, hvor der af hensyn til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser er et mere akut og væsentligt behov for at modtage oplysninger.

Bestemmelsen gælder både under ansøgningsprocessen og efter, der er meddelt tilladelse til ejere. Under ansøgningsprocessen skal bestemmelsen ses i sammenhæng med den foreslåede § 3 a, stk. 2, sidste pkt., hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren kan indhente en ny indstilling fra udenrigsministeren.

Kriteriet for oplysningspligtens indtræden er, at der er tale om *væsentlige* ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren. Hvorvidt en oplysning er væsentlig i bestemmelsens forstand, beror på en konkret vurdering. Der er dog en klar formodning for, at ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren i forbindelse med selve ansøgningen, er væsentlige. Dette gælder med særlig styrke i forhold til de oplysninger, som ejerne er blevet pålagt at oplyse i forbindelse med ansøgningens behandling efter § 4 c, stk. 1. Der henvises til listen af oplysninger i bemærkningerne til nr. 3.

Det tidsmæssige kriterium *uden ugrundet ophold* er tilsvarende et fleksibelt kriterium, der skal bedømmes i lyset af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Under alle omstændigheder skal ændringer ifølge bestemmelsen meddeles ministeren inden 7 arbejdsdage.

Hvis oplysningspligten ikke overholdes, kan ejeren straffes med bøde efter den foreslåede § 5, stk. 2, nr. 3. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 11.

Til nr. 5

Ifølge den gældende lovs § 4 d, stk. 1, fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren nærmere regler om indhold og omfang af vurderinger efter § 4 a, stk. 1, ansøgning om og meddelelse af tilladelser, hvilke mindsteoplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at kunne foretage vurderinger efter § 4 a, stk. 1, vilkår ved meddelelse af tilladelse efter §§ 4 og 4 a, og kompensationsforanstaltninger vedrørende naturbeskyttelse samt om påbud.

Med den foreslåede bestemmelse fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren nærmere regler om indhold og omfang af vurderinger efter § 4 a, stk. 1, ansøgning om og meddelelse af tilladelser, hvilke mindsteoplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at kunne foretage vurderinger efter § 4 a, stk. 1, vilkår ved meddelelse af tilladelse efter §§ 3 a-4 a, kompensationsforanstaltninger vedrørende naturbeskyttelse samt om påbud.

Ændringen indebærer, at hjemlen i § 4 d, stk. 1, til at fastsætte vilkår ved meddelelse af tilladelse efter § 4 a, stk. 1, udtrykkeligt omfatter både rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Ændringen medfører ikke reelle ændringer i forhold til gældende ret, idet reglerne blot hidtil har været reguleret i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017, der er udstedt med hjemmel i bl.a. kontinentalsokkelovens § 4 d og statens højhedsret over søterritoriet.

Til nr. 6

Efter den gældende lovs § 4 d, stk. 2, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte, at der, forinden der træffes afgørelser i medfør af §§ 4-4 c, skal indhentes en udtalelse fra miljøministeren eller en styrelse, som miljøministeren har bemyndiget hertil, vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Med den foreslåede ændring af § 4 d, stk. 2, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte, at der, forinden der træffes afgørelser i medfør af §§ 3 a-4 c, skal indhentes en udtalelse fra miljøministeren eller en styrelse, som miljøministeren har bemyndiget hertil, vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold.

Ændringen medfører, at energi-, forsynings- og klimaministeren også kan indhente en udtalelse fra miljøministeren m.v. vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet. Virkningen af ændringen er således, at muligheden for at indhente en udtalelse fra miljøministeren m.v. i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet ligestilles med rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

Det følger af den gældende lovs § 4 d, stk. 3, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifterne ved myndighedernes sagsbehandling vedrørende §§ 4-4 c og 4 e samt offentliggørelsen efter § 4 a, stk. 1. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016. De nærmere regler for opkrævning af betaling fremgår af bekendtgørelse nr. 1032 af 23. august 2007 om refusion af udgifter ved myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med kulbrinteaktiviteter m.v.

Med den foreslåede ændring af § 4 d, stk. 3, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifterne ved myndighedernes sagsbehandling vedrørende §§ 3 a-4 c og 4 e samt offentliggørelsen efter § 4 a, stk. 1.

Den foreslåede ændring udvider energi-, forsynings- og klimaministerens adgang til også at kunne fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifter til myndighedernes behandling af ansøgninger til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a.

Til nr. 7

Efter den gældende lovs § 4 e, 1. pkt., føres tilsyn med anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, af energi-, forsynings- og klimaministeren. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Efter § 4 e, 2. pkt., kan ministeren fastsætte regler om tilsynets udøvelse. Bl.a. med hjemmel i denne bestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 11 af 7. januar 2011 om identifikation og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur på energiområdet og vurdering af behovet for bedre beskyttelse (EPCIP-direktivet), der ifølge § 1, stk. 5, gælder for land, søterritoriet, i den eksklusive økonomiske zone og på kontinentalsokkelområdet.

Med den foreslåede ændring af § 4 e, 1. pkt., føres energi-, forsynings- og klimaministerens tilsyn med anlæg som nævnt i § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1.

Ændringen medfører, at energi-, forsynings- og klimaministerens tilsynskompetence udtrykkeligt i loven omfatter både rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

Til nr. 8

Efter den gældende lovs § 4 f, 1. pkt., er ejeren af et anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, erstatningsansvarlig for de skader, som anlægget forvolder, selv om skaden er hændelig. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen i bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016. Lovens § 4 f, 2. pkt., fastslår, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om erstatningsansvar og forsikring.

Med den foreslåede ændring af § 4 f, 1. pkt., er ejeren af et rørledningsanlæg som nævnt i § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1, erstatningsansvarlig for de skader, som anlægget forvolder, selv om skaden er hændelig.

Ændringen indebærer, at det klart fremgår af loven, at både ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet er erstatningsansvarlige på objektivet grundlag for skader, som anlægget forvolder. Bemyndigelsen i § 4 f, 2. pkt., vil herefter også omfatte rørledningsanlæg på søterritoriet.

Den nye formulering medfører ikke ændringer af gældende ret, eftersom det objektive erstatningsansvar hidtil har fremgået af § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 361 af 25. maj 2006, der er udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og statens højhedsret over søterritoriet. Bekendtgørelsens § 5, stk. 3, fastslår, at det i tilladelsen kan pålægges ejeren at tegne forsikring til hel eller delvis dækning af det objektive erstatningsansvar. Det forudsættes, at denne bekendtgørelse ændres.

Til nr. 9 og 10

Det foreslås at ændre lovens henvisninger i § 5, stk. 2, nr. 1 og 2, således at bestemmelsens sætningskæde kan fortsætte med lovforslagets indsættelse af et nyt nr. 3 i § 5, stk. 2. Der er således tale om konsekvensændringer som følge af, at der indsættes nr. 3 i lovens § 5, stk. 2, jf. bemærkningerne til nr. 11.

Til nr. 11

Efter den gældende lovs § 5, stk. 2, nr. 1 og 2, straffes med bøde den, der overtræder vilkår i bevillinger eller tilladelser, som er udstedt i medfør af denne lov eller i medfør af de love, som nævnes i § 2, stk. 1, og § 6, eller undlader at efterkomme et påbud meddelt efter § 4 b.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 3, gives der hjemmel til med bøde at straffe den, der undlader uden ugrundet ophold og senest inden 7 arbejdsdage at meddele væsentlige ændringer i indsendte oplysninger efter § 4 c, stk. 2. De øvrige bestemmelser om bødestraf i § 5, stk. 2, nr. 1 og 2, videreføres.

Ændringen medfører, at den oplysningspligt, der er fastslået med den foreslåede § 4 c, stk. 2, kan sanktioneres med bødestraf.

Det er alene ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet, der er ansvarssubjekter og således kan straffes efter bestemmelsen. Bestemmelsen gælder også under ansøgningsprocessen, hvis ejeren undlader at meddele væsentlige ændringer i de oplysninger, ejeren har meddelt ministeren, jf. den foreslåede § 4 c, stk. 2. Med hensyn til gerningsindholdet henvises til bemærkningerne til nr. 4.

Som eksempel på en situation, der vil kunne straffes efter bestemmelsen, kan nævnes det tilfælde, at ejeren af et rørledningsanlæg på søterritoriet undlader uden ugrundet ophold eller inden 7 arbejdsdage at give meddelelse om, at ejeren har udskiftet underleverandør på det pågældende rørledningsanlæg. Det forudsætter dog, at denne oplysning tidligere har været meddelt til ministeren, hvilket den typisk vil være. Der henvises til eksemplerne på oplysninger, der fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 12

Efter den gældende lovs § 6 a, stk. 1, kan enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til §§ 4 og 4 b. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Med den foreslåede ændring af § 6 a, stk. 1, kan enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klage til Energiklagenævnet over afgørelser, der træffes i henhold til loven og regler udstedt i medfør heraf.

Den foreslåede ændring indebærer for det første, at klageadgangen ikke kun omfatter miljømæssige forhold som hidtil, men også f. eks. sikkerhedsmæssige forhold. Dette gælder både for afgørelser vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Hidtil har afgørelser, der ikke vedrørte miljømæssige forhold efter ulovbestemte regler om rekurs kunnet påklages til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Med ændringen kan øvrige forhold, der berøres ved en afgørelse efter loven eller regler udstedt i medfør heraf indbringes for Energiklagenævnet.

Ændringen indebærer dernæst, at der skabes et klart grundlag i loven for at klage over afgørelser vedrørende nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet. Virkningen er således, at klageadgangen i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet ligestilles med klageadgangen i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet for så vidt angår de miljømæssige og bl.a. de sikkerhedsmæssige forhold.

Med den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 8, kan Energiklagenævnet ikke prøve indstillinger eller vurderinger omfattet af § 3 a, stk. 2.

Bestemmelsen finder anvendelse på sager, hvori der meddeles tilladelse. Bestemmelsen indebærer, at spørgsmål og forhold, der måtte være omfattet i § 3 a, stk. 2, ikke er en del af Energiklagenavnets bedømmelsesgrundlag, og at nævnet derfor ikke kan tage stilling til sådanne forhold i forbindelse med sin afgørelse i en klagesag.

Til nr. 13

Med den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 1, 3. pkt., fastslås det, at afgørelser om afslag på ansøgning om tilladelse truffet i forhold til § 3 a, stk. 1 på baggrund af en indstilling efter § 3 a, stk. 2, ikke kan påklages administrativt. Det samme vil gælde for de vurderinger, der ligger til grund for indstillinger.

Den foreslåede ændring indebærer, at afslag på ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser udtrykkeligt ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet. Et afslag truffet efter § 3 a, stk. 1, der er meddelt på baggrund af vurderinger efter § 3 a, stk. 2, kan således ikke være genstand for administrativ rekurs. Derimod vil der være adgang til at indbringe afgørelsen for domstolene efter den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 1.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 1, kan sager, hvor der er meddelt afslag efter § 3 a, stk. 1, indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Bestemmelsen medfører, at sager, hvor energi-, forsynings- og klimaministeren har meddelt afslag på tilladelse til at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, kun kan indbringes for domstolene ved at sagsøge energi-, forsynings- og klimaministeren. Bestemmelsen omfatter *alle typer af sager*, hvor der er meddelt afslag efter § 3 a, stk. 1.

Denne regulering af »rette sagsøgte« skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 3 a, stk. 2, 3. pkt., hvorefter indstillingen fra udenrigsministeren ikke er en afgørelse. Udenrigsministeren kan således ikke sagsøges i sager omfattet af bestemmelsen, ligesom grundlaget for udenrigsministerens indstilling, jf. § 3 a, stk. 2, ikke forudsættes inddraget i en eventuel domstolsprøvelse af energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser om afslag i medfør af § 3 a, stk. 2. Det samme gælder andre myndigheder, der har været involveret i udarbejdelsen af indstillingen, med undtagelse af energi-, forsynings- og klimaministeren.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 2, bestemmer, at sager omfattet af § 6 c, stk. 1, skal anlægges inden 6 måneder efter, afgørelsen er truffet. Senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt den pågældende, vil der derfor skulle være indgivet en stævning. Øvrige afgørelser efter loven vil kunne indbringes for domstolene i overensstemmelse med grundlovens § 63.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at alle typer af sager, hvor energi-, forsynings- og klimaministeren har meddelt afslag på tilladelse til at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, skal indbringes for domstolene

inden 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet. En stævning omhandlende en afgørelse efter § 3 a, stk. 1, skal således være indgivet senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Den foreslåede ordning er i overensstemmelse med ordningen efter en række energi- og miljøretlige love, herunder lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 25. april 2016 med senere ændringer og lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017.

Søgsmålsfristen fastsættes af hensyn til behovet for endelighed med hensyn den type sager, der er omfattet af bestemmelsen.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven, som er erhvervsrettet, træder i kraft den 1. januar 2018 med henblik på at sikre overensstemmelse med ikrafttrædelsestidspunktet for øvrig erhvervsrettet lovgivning, der som udgangspunkt træder i kraft den 1. juli eller den 1. januar.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, *stk. 2*, præciserer det almindelige udgangspunkt, at der i sager, som verserer på tidspunktet for lovens ikrafttræden, træffes afgørelse efter de gældende regler på afgørelsestidspunktet.

Den foreslåede ændring indebærer således, at loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger, der er modtaget

før lovens ikrafttræden, men som endnu ikke færdigbehandlet.

For sager, der ved lovens ikrafttræden er verserende, vil der således ikke kunne træffes afgørelse, før der er modtaget en indstilling fra udenrigsministeren til brug for behandlingen af ansøgningen efter de foreslåede regler. Dette gælder, selvom det måtte medføre en forsinkelse af sagsbehandlingen.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Kontinentalsokkeloven gælder ikke for Færøerne, jf. § 8 i lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005 med senere ændringer, men gælder derimod for Grønland.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet finder ikke, at der er behov for, at den foreslåede ordning aktuelt skal gælde for Grønland eller skal kunne sættes i kraft for Grønland. Territorialbestemmelsen indeholder på den baggrund ikke en anordningshjemmel, hvorefter loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland. Hvis der senere måtte vise sig behov for at sætte den foreslåede ordning i kraft for Grønland, vil det således kræve, at dette vedtages ved en ny lovgivningsproces herom under inddragelse af Grønlands Selvstyre, jf. herved § 17 i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre. Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§1

I lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005, som ændret ved § 2 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, § 3i lov nr. 1400 af 27. december 2008 og § 6 i lov nr. 427 af 18. maj. 2016, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet**«.

2. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium kræver tilladelse meddelt af energi-, forsynings- og klimaministeren, inden nedlæggelse påbegyndes.

Stk. 2. Tilladelse omfattet af stk. 1 kan kun meddeles, hvis det er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Energi-, forsynings- og klimaministeren indhenter en indstilling herom fra udenrigsministeren. Indstillingen, der ikke er en afgørelse, skal lægges til grund ved energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse af sagen. Under sagens behandling kan energi-, forsynings- og klimaministeren indhente en ny indstilling.

Stk. 3. § 4, stk. 2, og § 4 a gælder også for tilladelser efter stk. 1.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter nærmere regler om den administrative behandling af ansøgninger om tilladelser omfattet af stk. 1.«

3. I § 4 c, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«, og »§§ 4 og 4 a« ændres til: »§§ 3 a-4 a«.

4. I § 4 c indsættes som stk. 2: »Ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet skal uden ugrundet ophold og senest inden 7 arbejdsdage meddele energi-, forsynings- og klimaministeren væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren.«

5. I § 4 d, stk. 1, ændres »§§ 4 og 4 a« til: »§§ 3 a-4 a«.

6. I § 4 d, stk. 2 og 3, ændres »§§ 4-4 c« til: »§§ 3 a-4 c«.

Lov om kontinentalsoklen

§ 4 c. Transport- og energiministeren kan pålægge ejere af anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for behandling af

ansøgninger og vurdering omfattet af §§ 4 og 4 a samt for tilsynet med anlægget. Ministeren kan herunder pålægge anlæggets ejer at foretage undersøgelser af nærmere bestemte forhold.

§ 4 d. Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om indhold og omfang af vurderinger efter § 4 a, stk. 1, ansøgningen om og meddelelse af tilladelser, hvilke mindsteoplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at kunne foretage vurderinger efter § 4 a, stk. 1, vilkår ved meddelelse af tilladelse efter §§ 4 og 4 a, kompensationsforanstaltninger vedrørende naturbeskyttelse samt om påbud.

Stk. 3. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifterne ved myndigheder-

nes sagsbehandling vedrørende §§ 4-4 c og 4 e samt offentliggørelsen efter § 4 a, stk. 1.

§ 4 e. Tilsyn med anlæg som nævnte i § 4, stk. 1, føres af transport- og energiministeren. Ministeren kan fastsætte regler om tilsynets udøvelse.

§ 4 f. Ejeren af anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, er erstatningsansvarlig for de skader, som anlægget forvolder, selv om skaden er hændelig. Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om erstatningsansvar og forsikring.

§ 5. Den, som krænker statens eneret efter § 1, straffes med bøde eller fængsel i indtil seks måneder, medmindre anden lovgivning medfører højere straf.

Stk. 2. Med bøde straffes den, der

1) overtræder vilkår i bevillinger eller tilladelser, som er udstedt i medfør af denne lov eller i medfør af de love, som nævnes i § 2, stk. 1, og § 6, eller

2) undlader at efterkomme et påbud meddelt efter § 4 b

Stk. 3-4. ---

§ 6 a. Enhver med væsentlig og individuel interesse i afgørelsen kan klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til §§ 4 og 4 b.

Stk. 2-7. ---

7. I § 4 e, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

8. I § 4 f, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

9. I § 5, stk. 2, nr. 1, ændres »§ 6, eller« til: »§ 6«.

10. I § 5, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »§ 4 b«: »eller«.

11. I § 5, stk. 2, indsættes som nr. 3:

»3) undlader at meddele væsentlige ændringer i indsendte oplysninger efter § 4 c, stk. 2.«

12. § 6 a, stk. 1, affattes således: »Enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen kan klage til Energiklagenævnet over afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven.«-----

13. I § 6 a, indsættes som nyt *stk. 8*:

Stk. 8. Energiklagenævnet kan ikke prøve indstillinger omfattet af § 3 a, stk. 2. Afslag truffet i henhold til § 3 a, stk. 1, som meddelelse på baggrund af en indstilling efter § 3 a, stk. 2, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

14. Efter § 6 b indsættes:

»§ 6 c. Afslag efter § 3 a, stk. 1, som meddeles på baggrund af en indstilling efter § 3 a, stk. 2, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Stk. 2. Søgsmål til prøvelse af afslag efter stk. 1 skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger om tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg, der før lovens ikrafttræden er modtaget, men endnu ikke færdigbehandlet.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.